

**STRES DALAM KALANGAN GURU SEKOLAH MENENGAH DI
KAWASAN FELDA DALAM DAERAH KOTA TINGGI, JOHOR.**

OLEH :

ZARIF BIN JUMAAT

**Kertas Projek ini Diserahkan kepada
Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business,
sebagai Memenuhi Syarat Keperluan
Ijazah Sarjana Pengurusan Sumber Manusia
Universiti Utara Malaysia**

PENGAKUAN

Saya mengaku bahawa kerja tesis yang dinyatakan dalam kertas kajian ini adalah hasil kerja saya sendiri (kecuali jika diakui di dalam teks) dan bahawa tidak ada kerja sebelumnya yang telah dikemukakan sebelum ini untuk apa-apa program sarjana. Semua sumber yang dipetik telah diakui oleh rujukan.

Tandatangan : _____

Nama : Zarif Bin Jumaaat

Tarikh : _____

KEBENARAN MENGGUNA

Kertas Projek ini dikemukakan sebagai memenuhi keperluan Pengijazahan Program Sarjana Pengurusan Sumber Mnausia, Universiti Utara Malaysia (UUM), Sintok, Kedah. Saya bersetuju membenarkan pihak Perpustakaan UUM untuk mempamerkannya sebagai bahan rujukan umum. Saya juga bersetuju bahawa sebarang bentuk salinan sama ada secara keseluruhannya atau sebahagian daripada kertas projek ini untuk tujuan akademik adalah dibolehkan dengan kebenaran penyelia projek penyelidikan ini atau Dekan Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business, UUM. Sebarang bentuk salinan atau cetakan bagi tujuan komersial adalah dilarang sama sekali tanpa kebenaran bertulis daripada penyelidik. Pernyataan rujukan kepada penulis dan UUM perlulah dinyatakan jika sebarang bentuk rujukan ke atas kertas projek ini dibuat.

Kebenaran untuk menyalin atau menggunakan kertas projek ini sama ada keseluruhan atau sebahagian daripadanya hendaklah dipohon melalui:

**Dekan
Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business
Universiti Utara Malaysia
06010 Sintok
KEDAH DARUL AMAN**

ABSTRAK

Kajian ini dilaksanakan dengan tujuan untuk mengenalpasti faktor-faktor yang mempengaruhi stres terhadap guru sekolah menengah di kawasan FELDA dalam daerah Kota Tinggi, Johor. Objektif utama adalah untuk melihat sejauh mana hubungan antara pemboleh ubah-pemboleh ubah tak bersandar (beban tugas, karenah pelajar, hubungan interpersonal, dan masalah peribadi) dengan pemboleh ubah bersandar (stres guru).

Kajian ini menggunakan kaedah kuantitatif dalam menentukan perhubungan di antara kesemua pemboleh ubah tak bersandar (beban tugas, karenah pelajar, hubungan interpersonal, dan masalah peribadi) dengan pemboleh ubah bersandar (stres guru). Sampel kajian ini telah diperolehi daripada guru-guru sekolah menengah di kawasan FELDA dalam daerah Kota Tinggi, Johor. Sebanyak 185 sampel telah diperolehi oleh penyelidik untuk diuji dalam kajian ini.

Setiap hipotesis telah diuji dengan menggunakan perisian *Statistic Package for Social Science (SPSS)* Versi 21.0. Hasil kajian ini mendapati bahawa faktor beban tugas dan karenah pelajar mempunyai hubungan yang signifikan secara positif dengan stres guru manakala faktor masalah peribadi mempunyai hubungan yang tidak signifikan dengan stres guru.

Kata Kunci : Stres guru, beban tugas, karenah pelajar, masalah peribadi.

ABSTRACT

The study was conducted with the aim to identify the factors that lead to stress on secondary school teachers in FELDA areas in district of Kota Tinggi, Johor. The main objective of this study is to see the relationship between independent variables (burden task, student misbehavior, interpersonal relations, and personal problems) on dependent variables (stress).

Quantitative methods were used to determine the connections between all independent variables and dependent variables. The samples for this study were obtained from the secondary teachers in FELDA areas in district of Kota Tinggi, Johor. There were 185 samples which were collected for the purpose of this study.

Statistic Package for Social Science (SPSS) version 21.0 software was used to test each hypothesis in this study. The findings of this study suggested that there is a significant positive relationship between burden task and teachers stress, there is a significant positive relationship between student misbehaviour and teachers stress, and there is no significant relationship between personal problems and teachers stress

PENGHARGAAN

Di kesempatan ini, ingin saya mencurahkan rasa penghargaan dan terima kasih saya terhadap beberapa pihak yang banyak memberi ihsan dan bakti dalam pelbagai cara sepanjang perjalanan jauh saya menyelesaikan penyelidikan ini dengan jayanya. Dengan penuh kerendahan hati, ingin saya titipkan nama-nama mereka di lembaran ini.

Paling utama, Alhamdulillah segala rasa syukur saya ucapkan pada Yang Maha Esa atas segala keberkatan, rahmat, belas ihsan dan kemurahan nikmat yang diperturunkan selama ini kepada kehidupan saya sekeluarga.

Keduanya, untuk Dr. Zurina Bte Adnan. Beliau merupakan seorang penyelia yang amat saya hormati dan hargai atas segala susah payahnya memberi tunjuk-ajar, bantuan dan kata-kata semangat untuk saya mengharungi segala dugaan dengan tenang.

Seterusnya, buat bonda dan ayahanda yang tersayang (Hanisah Kassim & Allahyarham Jumaat Awang dan Allahyarham Mohamad Kassim) atas segala doa dan pengorbanan yang tidak mampu dibalas oleh anakanda buat selamanya. Walaupun ayahanda sudah tiada di dunia fana, anakanda harap kejayaan anakanda ini mampu membuatkan ayahanda tersenyum disana.

Akhir sekali, kepada saudara-mara dan rakan-rakan seperjuangan yang terlalu banyak membantu. Segala jasa yang telah ditabur tidak bisa dibalas dengan hanya ucapan terima kasih. Hanya Allah yang mampu membalas jasa kalian.

KANDUNGAN

BAB	TAJUK	MUKA SURAT
	PERAKUAN KERTAS KERJA PROJEK	i
	PENGAKUAN	ii
	KEBENARAN MENGGUNA	iii
	ABSTRAK (BAHASA MALAYSIA)	iv
	ABSTRACT (BAHASA INGGERIS)	v
	PENGHARGAAN	vi
	KANDUNGAN	vii– x
	SENARAI JADUAL	xi
	SENARAI RAJAH	xii
	SENARAI SINGKATAN	xiii
	SENARAI LAMPIRAN	xiv
SATU	PENDAHULUAN	1
	1.1 Pengenalan	1
	1.2 Latar Belakang Kajian	1
	1.3 Pernyataan Masalah	4
	1.4 Persoalan Kajian	11
	1.5 Objektif Kajian	11
	1.6 Kepentingan Kajian	12
	1.7 Definisi Terma Utama	13
	1.8 Organisasi Kertas Projek	15

DUA	SOROTAN KARYA	17
2.1	Pengenalan	17
2.2	Definisi Stres.	17
2.3	Jenis Stres	19
2.4	Model-Model Berkaitan Stres	20
	2.4.1 Stres – Cooper (1976)	20
	2.4.2 Model Stres Guru	23
2.5	Faktor-Faktor Stres Guru	24
	2.5.1 Beban Tugas	24
	2.5.2 Karenah Pelajar	26
	2.5.3 Hubungan Interpersonal	27
	2.5.4 Masalah Peribadi	28
2.6	Pengaruh Beban Tugas Ke Atas Stres Guru	29
2.7	Pengaruh Karenah Pelajar Ke Atas Stres Guru	32
2.8	Pengaruh Hubungan Interpersonal Ke Atas Stres Guru	33
2.9	Pengaruh Masalah Peribadi Ke Atas Stres Guru	35
2.10	Kerangka Teoritikal	37
2.11	Kesimpulan	38
TIGA	METODOLOGI KAJIAN	39
3.1	Pengenalan	39
3.2	Rekabentuk Kajian	39
3.3	Kaedah Pengumpulan Data	40

3.4	Populasi Dan Sampel	40
3.5	Instrumen Kajian	41
3.6	Ujian Kebolehpercayaan (<i>Reliability Test</i>)	43
3.7	Teknik Analisis Data	44
	3.7.1 Analisis Faktor	45
	3.7.2 Analisis Deskriptif	46
	3.7.3 Analisis Korelasi Pearson	46
	3.7.4 Analisis Regresi	47
3.8	Kesimpulan	47
EMPAT	PENEMUAN KAJIAN DAN ANALISIS DATA	48
4.1	Pengenalan	48
4.2	Kutipan Data	48
4.3	Analisis Deskriptif	48
4.4	Analisis Faktor	51
4.5	Keputusan Analisis Ujian Kebolehpercayaan	55
4.6	Statistik Deskriptif Pemboleh Ubah	56
4.7	Ujian Normaliti	57
4.8	Ujian Korelasi Pearson	58
4.9	Ujian Regresi Berbilang	59
4.10	Kesimpulan	61
LIMA	PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN	62
5.1	Pengenalan	62
5.2	Perbincangan Latar Belakang Responden	62
5.3	Perbincangan Objektif Kajian	64
	5.3.1 Objektif Kajian Pertama	64

5.3.2	Objektif Kajian Kedua	66
5.3.3	Objektif Kajian Ketiga	67
5.4	Batasan Kajian	68
5.5	Implikasi Dan Saranan	69
5.6	Cadangan Kajian Untuk Penyelidik Masa Depan	72
5.7	Kesimpulan	72
	RUJUKAN	73

SENARAI JADUAL

JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
3.1	Jumlah responden	41
3.2	Kriteria borang soal selidik	42
3.3	Instrumentasi borang soal selidik	42
3.4	Pekali Alpha Cronbach	44
3.5	Nilai Alpha Cronbach ujian rintis	44
3.6	Interpretasi nilai pekali korelasi	47
4.1	Maklumat latar belakang responden (n=185)	49
4.2	Analisis faktor ke atas pemboleh ubah bersandar	52
4.3	Analisis faktor ke atas pemboleh ubah tak bersandar	53
4.4	Nilai Cronbach Alpha bagi pemboleh ubah	55
4.5	Pekali Cronbach Alpha	55
4.6	Statistik deskriptif pemboleh ubah-pemboleh ubah	56
4.7	Keputusan Ujian Normaliti	57
4.8	Analisis Korelasi Pearson	58
4.9	Analisis regresi berbilang	60
4.10	Ringkasan ujian hipotesis	61

SENARAI RAJAH

RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
1	Model Stres Guru	23
2	Kerangka teoritikal	37

SENARAI SINGKATAN

ANOVA	Analysis of variance
FELDA	Federal Land Development Authority
KKM	Kementerian Kesihatan Malaysia
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
LKTP	Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan
SPSS	Statistical Package for Social Sciences

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	TAJUK	MUKA SURAT
A	Borang soal selidik kajian	78
B	Hasil Analisis SPSS	84

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan.

Bab satu membincangkan tentang gambaran keseluruhan kajian ini. Bab ini menghuraikan latar belakang kajian dan isu-isu yang mendorong kajian ini dilakukan. Kemudian, diikuti dengan pernyataan masalah, persoalan kajian, objektif kajian, kepentingan kajian, definisi terma utama dan kesimpulan bab.

1.2 Latar Belakang Kajian.

Ledakan era globalisasi telah mengheret kemajuan pesat dalam pelbagai bidang dan industri yang meliputi aspek politik, ekonomi, dan sosial. Turut tidak terkecuali merasai kesan hebat globalisasi ialah bidang pendidikan. Pendidikan merupakan tunjang kepada pembangunan sesebuah negara. Aspek pendidikan perlu diberi keutamaan dalam membangunkan sesebuah negara dalam meniti arus kemodenan. Mutu pendidikan yang tinggi akan melahirkan generasi yang bukan sahaja berintelektual, malah mempunyai nilai-nilai yang murni dalam kehidupan.

Dalam usaha untuk mencapai Wawasan 2020, Malaysia memerlukan modal insan yang berdaya tinggi, berproduktiviti tinggi, berintegriti, intelektual yang tinggi, kecekapan dan kecergasan yang tinggi. Dalam hal ini, guru merupakan golongan

The contents of
the thesis is for
internal user
only

Rujukan.

- Abd Razak Mohamed (2010). *Hubungan Faktor Individu, Faktor Organisasi dan juga Faktor Persekitaran Terhadap Tekanan Kerja di Tempat Kerja: Kajian Kes Ke Atas Golongan Pengurusan dan Profesional Sektor Awam di Putrajaya*. (Tesis Sarjana Sains Pengurusan). Universiti Utara Malaysia.
- Anwar Faiz Noor Hamdan, (2011). *Job stress among secondary school teacher: a study in district of Perak Tengah, Perak Darul Ridzuan*. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Utara Malaysia.
- Ary, D., Jacobs, L. C., & Razavieh, A. (1996). *Introduction to research in education* (5th ed.). Orlando, Florida: Harcourt Brace College Publishers.
- Azizi Yahaya, Jamaludin Ramli dan Mazeni Ismail, (2010). Stres dalam kalangan guru sekolah menengah di empat buah negeri di Malaysia. *Asia Pacific Journal of Educators and Education*, Vol. 25, 103–136
- Azizi Hj. Yahaya, Kim, T.S. dan Shahrin Hashim, (2009). *Stres kerja dalam kalangan guru aliran teknik di Sekolah Menengah Teknik di negeri Johor, Melaka, dan Negeri Sembilan*. Tesis Sarjana. Universiti Teknologi Malaysia.
- Azrul Hisham (2009). *Faktor-faktor tekanan dan kesannya kepada guru sekolah menengah kebangsaan : satu kajian di daerah Timur Laut, Pulau Pinang*. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Utara Malaysia.
- Baharin Abu dan Mariam Aziz, (2010). Stres dalam kalangan guru di dua buah sekolah menengah kebangsaan di kawasan Skudai. *Kajian Ilmiah*. Universiti Teknologi Malaysia.
- Bayi bertali pusat dijumpai dalam longkang. (2015). *Sinar Harian Online*. Diambil pada Mei 3, 2015, daripada www.sinarharian.com.my
- Churchill, G. A. (1979). A paradigm for developing better measures of marketing constructs. *Journal of Marketing Research*, 16(1), 64–73.
- Fazura Mohd Noor, (2011). *Faktor-faktor penentu stres dalam kalangan guru-guru: kajian di Sekolah Rendah Mubaligh Di Kuala Lumpur*. Tesis Sarjana. Open University Malaysia.
- Ferlis, B.B., Balan Rathakrishnan, dan Rosnah Ismail, (2009). Sumber stres, strategi daya tindak dan stres yang dialami pelajar universiti. *Jurnal Kemanusiaan* bil.13.
- Frankel, J. R., & Wallen, N. E. (2000). *How to design and evaluate research in education*. New York, NY: McGraw Hill Companies Inc.
- Fun, W.S (2008). Faktor-faktor Yang Mendorong Tekanan Kerja (Stres) Di Kalangan Guru-guru SJK(C): Satu Kajian Di Tiga Buah Sekolah Di Wilayah Persekutuan. *Kajian Ilmiah*. Universiti Teknologi Malaysia.
- Ghafar, M. N. A. (2003). *Tinjauan soal selidik pendidikan*. Skudai: Penerbitan Universiti Teknologi Malaysia.
- Gold, Y. and Roth, R. A. (1993). *Teachers managing stress and preventing burnout: The professional health solution*. London: The Falmer Press.

- Guru paksa murid makan rumput. (2014). *Utusan Online*. Diambil pada Jun 21, 2015, daripada www.utusan.com.my.
- Guru tidak bertugas tanpa kebenaran. (2014). *Sinar Harian Online*. Diambil pada Jun 21, 2015, daripada www.sinarharian.com.my.
- Hargrove, M. B., Nelson, D. L., & Cooper, C. L. (2013). Generating eustress by challenging employees: Helping people savor their work. *Organizational Dynamics*, 42, 61-69.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Andersen, R. E., & Tatham, R. L. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Upper Saddle River: Pearson Prentice Hall.
- Hair, J. F., Black, B., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis* (6thed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Hair, J. F., Tatham, R. L., Anderson, R. E., & Black, W. (1998). *Multivariate data analysis* (5thed.). New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Jesus, S.N.D., & Conboy, J. (2001). A stress management course to prevent teacher distress. *International Journal of Education Management*, 15(3), 131-137.
- Jezlily Jamaluddin (2011). *Beban kerja, konflik peranan, tekanan kerja dan prestasi kerja di kalangan pegawai perubatan*. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Utara Malaysia.
- Johari Hassan dan Noornazifah Suandi, (2010). *Kajian terhadap stres dikalangan guru sekolah rendah di Zon Permas Jaya, Johor Bahru dari aspek personaliti*. Kertas Projek Sarjana Muda Teknologi Serta Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia.
- Johnson, R. A., & Wichern, D. W. (1992). *Applied multivariate analysis* (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Jusang Bolong, Ezhar Tamam, Md. Salleh Hassan, dan Musa Abu Hasan, (2010). Strategi Meningkatkan Hubungan Interpersonal Dalam Talian Dalam Kalangan Remaja Malaysia. *Jurnal Pengajian Media Malaysia Jilid 12. Vol. 12, no. 1, p. 91-109*.
- Kamalita Kamarudin (2011). *Job stress among unskilled workers in plantation divisions at Sime Darby Plantation Sdn Bhd*. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Utara Malaysia.
- Kamsiah Kamin (2014). *Hubungan antara komunikasi pegawai subordinat dan kualiti jalinan hubungan serta tekanan kerja di Jabatan Penjara Malaysia*. Tesis PHD. Universiti Utara Malaysia.
- Kawal emosi berdepan kerenah pelajar. (2015). *Sinar Harian Online*. Diambil pada Januari 29, 2015, daripada www.sinarharian.com.my
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2012). *Guru dan pemimpin sekolah*. Laporan Awal Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025, 123-130.
- Kerlinger, F., & Lee, H. (2001). *Behavioral research. Research methods in social science* (4thed.). Mexico: McGraw Hill.

- Kim, T.S. (2006). *Stres Kerja Di Kalangan Guru Aliran Teknik Di Johor, Melaka dan Negeri Sembilan*. Tesis Sarjana. Universiti Teknologi Malaysia.
- Klassen, R. M., & Chiu, M. M. (2010). Effects on teachers' self-efficacy and job satisfaction: Teacher gender, years of experience, and job stress. *Journal of Educational Psychology*, 102, 741-756.
- Kokkinos, C. M. (2007). Job Stressors, Personality and Burnout in Primary School Teachers. *British Journal of Educational Psychology*, 77, 229-243.
- Lai, K. B., (2011). *Beban kerja, tekanan kerja dan prestasi kerja dalam kalangan juruteknologi makmal perubatan hospital kerajaan*. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Utara Malaysia.
- Lemaire, J. (2009). Addressing teacher workload. *Education*, pp. 6.
- Matterson, M. T. & Ivancevich, J.M. (1982). *Managing Job Stress and Health: The Intelligent Person's Guide*. New York, The Free Press, A division of Macmillan Publishing.
- Mazlina Sulaiman (2014). *Hubungan tekanan dengan komitmen dan kepuasan kerja dalam kalangan guru program pendidikan khas integrasi bermasalah pembelajaran di empat buah sekolah rendah daerah Pontian*. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Teknologi Malaysia.
- Mejar Sukiman, M. G., (2011). Faktor-faktor tekanan kerja dan hubungannya dengan disiplin rejimen infantri, Tentera Darat Malaysia. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohamad Zaid, Ali Suradin, Siti Sarah, Ahmad Rizal dan Abdul Rashid, (2009). *Kajian Stres Dalam Kalangan Pelajar Wanita Program Sarjana Muda Kejuruteraan Di Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM)*. Fakulti Pendidikan Teknikal, Universiti Tun Hussein Onn, Malaysia.
- Mohd Fitri Sahhari (2001). Tahap Beban Tugas Guru Sekolah Menengah Di Daerah Skudai: Kajian Kes. *Kajian Ilmiah*. Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohd Majid, K. (2000). *Kaedah penyelidikan pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Shukri (2010). Stres guru dengan gaya kepimpinan guru besar sekolah kebangsaan di Kulim. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Utara Malaysia.
- Mohd Zuri Ghani, Aznan Che Ahmad, Suzana Ibrahim, (2014). Stress among Special Education Teachers in Malaysia. *4th World Conference on Psychology, Counselling and Guidance WCPCG-2013*. Universiti Sains Malaysia.
- Mullen, K. D., & Costello, G. (1981). *Health awareness through self-discovery: A workbook*. Minneapolis: Burgess Pub.
- Noor Hamizah Abu Bakar (2012). *Guru lebih stres*. Diambil pada Mac 24, 2015, daripada www.utusan.com.my
- Ong Qi Hong (2014). *Analysing Sources Of Stress Among Business Students: Evidence From Universiti Utara Malaysia*. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Utara Malaysia.

- Pallant, J. (2011). *SPSS survival manual: A step by step guide to data analysis using SPSS for Windows (Version 10)*. Open University Press.
- Piaw, C. Y. (2006). *Asas statistik penyelidikan, kaedah dan statistik penyelidikan*. Kuala Lumpur: McGrawhill (M) Sdn. Bhd.
- Raja Maria (2011). *Faktor-faktor yang mendorong tekanan kerja (stres) di kalangan guru-guru sekolah menengah di daerah Pasir Puteh*. Tesis Sarjana. Open University Malaysia.
- Ramai guru sakit jiwa. (2012). *Utusan Online*. Diambil pada Mac 24, 2015, daripada www.utusan.com.my.
- Rosman Ahmad (2007). *Beban Tugas, Kekaburan serta Konflik Peranan dan Hubungannya dengan Tekanan Kerja dikalangan Staf Ibu Pejabat Tourism Malaysia, Kuala Lumpur*. Tesis Sarjana Sains Pengurusan. Universiti Utara Malaysia.
- Sapora Sipon (2007). *Pendidik Mesti Bijak Kawal Emosi*. dlm. "Utusan Malaysia".27 Julai 2007.
- Schafer, C. A. (1992). *Demographic overview of teacher workload issues and stress survey*, Spring 2001. BCTF Research Support.
- Sekaran, U. (2006). *Research method for business: A skill building approach* (4th ed.). New Delhi: Sharda Ofsett Press.
- Sekaran, U. & Bougie, R. (2013). *Research Methods for Business: A skill-building approach* (6th ed.). John Wiley & Sons Ltd
- Selye, H. (1976). *The Stress of Life*. New York: Mc Graw Hill Book Co.
- Sindiket dadah di Felda tumpas. (2015). Diambil pada Mei 4, 2015, daripada www.johortimes.com.my.
- Smither, R. (1994). Stress and teachers: Old wine in new bottle. *Urban Education*, 19, 39–51.
- Tengku Mastura dan Noraime (2006). *Stres Di Kalangan Guru: Satu Kajian Ke Atas Guru Di Sekolah Menengah Kebangsaan Skudai*. Projek Sarjana Muda. Universiti Teknologi Malaysia.
- Tajulashikin, Fazura, Mohd Burhan. (2013). Faktor-faktor penentu stres dalam kalangan guru: Sekolah Rendah Mubaligh di Kuala Lumpur. *Jurnal Kurikulum & Pengajaran Asia Pasifik*, Bil. 1 Isu 2.
- Tiga pelajar pitam dirotan. (2013). *Berita Harian Online*. Diambil pada Jun 21, 2015, daripada www.bharian.com.my.
- Tinjauan Kesihatan Mobiditi dan Kesihatan, (2011). *Sinar Harian Online*. Diambil pada Januari 29, 2015, daripada www.sinarharian.com.my
- Tuckman, W. B., (1988). *Conducting education research*. New York: Harcott Jovanivick.

- Valarmathy, R. G., (2014). *A study on the perceive stress among police personnel at the workplace*. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Utara Malaysia
- Van Dick, R., & Wagner,U. (2001). Stress and strain in teaching: A structural equation approach. *British Journal of Educational Psychology*, 2 71, 243.
- Vijayen, Donatus, Amelia, (2010). Tahap dan punca stres dalam kalangan pelajar IPG Kampus Keningau. *Seminar Penyelidikan Tindakan IPG Kampus Keningau*. Universiti Malaysia Sabah.
- Wan Mohamad Nasir, (2002). *Faktor-faktor Stres Pekerjaan Pensyarah Politeknik*. Tesis Master yang tidak diterbitkan. Universiti Utara Malaysia.
- Wan Saniah Wan Yahya (2007). *Stres dalam kehidupan*. Unit Kaunseling. Universiti Malaysia Perlis.
- Yusnida Md Yusof, (2009). *Hubungan antara iklim sekolah dan stres guru*. Tesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Utara Malaysia.
- Zakiah Arshad, (2003). *Stres kerja di kalangan guru-guru sekolah rendah: Satu kajian di Zon Bandar, Kota Tinggi, Johor*. Thesis Master Yang Tidak Diterbitkan, Universiti Teknologi Malaysia.
- 990 salah guna dadah ditahan di tanah Felda, (2015). *Utusan Online*. Diambil pada Mei 4, 2015, daripada ww1.utusan.com.my